INFORMATÖREN

ENATOR TELUBS, DRIFTENTREPRENADERS OCH MILTESTS PERSONALTIDNING

Nr 8 • 1998

Distansarbetet innebär inte att Joachim slipper pendla.

På sidan 3 kan du läsa om hur Joachim Haux och företaget ser på distansarbete.

Foto: Tommy Karonen

Leopardens teknik på väg hit
sid 4

En PPS-lärares funderingar
sid 5

Extranet för Ericsson blev ett lyft
sid 8

Peter har ordet

Kvalitet i arbetssätt och utveckling

Det kan vara dags att reflektera lite i höstmörkret kring vårt kvalitetsarbete och hur vi drar nytta av detta i en krävande verksamhet och i en kraftigt förändrad försvarsmarknad, där utvecklingen inom IT får en ökande betydelse.

Under hösten har vi haft två viktiga händelser i vår kvalitetsutveckling. Den ena händelsen är att vårt kvalitetsprojekt "TickIT" har nått etappmålet att uppdatera vårt kvalitetssystem främst i form av centrala handböcker för att klara kraven enligt ISO 9000-3.

Den andra händelsen är att FMV:s ledning genomfört ett seminarium kring kvalitets- och miljöledningsprogram på försvarsmarknaden. Dessa program ses som en viktig konkurrensfaktor.

Inför seminariet med FMV följde vi upp våra erfarenheter från tre år med ISO-certifikat. Vi ser faktiskt en klart ökande potential, främst i form av konkurrenskraft, när vi konstaterar

- att våra projekt söker kvalitetsäkringsinformation i allt större omfattning
- att det är ordning och reda i våra projekt
- att antalet anmärkningar vid externa revisioner minskat från femton till två per revision
- att vi har nöjdare kunder och
- att kvalitetssystemet säkrar relevant sakinformation vid avvikelser.

Detta visar att våra projektledare ser klara mervärden i vårt arbetssätt, och att en relevant sakinformation är den bästa plattform man kan stå på vid en eventuell förhandling med kund kring avvikelser.

Sakinformation rätt hanterad är det absolut starkaste argumentet i en kundförhandling.

Vår utveckling mot en allt större volym systemutveckling och systemleveranser medför förändringar i vårt arbetssätt och ställer nya krav på vårt kvalitetssystem. Detta är orsaken att vi nu uppgraderar till ISO 9001 TickIT.

Vi är mitt uppe i denna process, och det finns nu ett antal nya handböcker som utöver att möta kraven enligt ISO 9000-3 även möter de krav som ställts från affärsenheterna.

Det är vårt mål att förenklingen av flödesscheman, checklistor, referenstext samt en webblösning skall ge användarna ett ännu bättre stöd för sin verksamhet även med de nya krav som TickIT medför.

Tag en titt på den nya projekthandboken och hör av er med synpunkter.

Till sist, vad har vi för nytta av ett kvalitets- och miljöledningsprogram på en framtida förändrad försvarsmarknad, där vår roll i ökad omfattning inkluderar systemutveckling.

Svaret på detta är bland annat en **ökad projektsäkerhet** där vårt arbetssätt garanterar kunden avtalad leverans i rätt tid, och där vi har hållit oss inom våra angivna ramar.

Detta är starka argument i en situation där konkurrensen ökar och kunden måste använda sina medel effektivare.

Många av oss kommer ihåg vad man fick ut av Siriusupphandlingen och vad den kostade.

Peter Thornström

Redaktör och ansvarig utgivare: Anita Björlin tel. 0470-42 215, fax 0470-711 712
Tryckeri: Grafiska Punkten AB, Växjö. **Upplaga:** 700

Om inget annat anges svarar redaktören för text och foto.

Nästa nummer kommer vecka 51
Manusstopp är den 30 november

Tre steg till jobbet

Distansarbete en livsstil – men efterfrågas av få

Enator har nyligen fått en policy som reglerar distansarbete. Men hur många är det egentligen som kan ha och är intresserade av distansarbete? Informatören har hitta ett par av dem.

Joachim Haux är en av de få som valt att arbeta på distans. Nybro är hans hemort, och härifrån håller han kontakt med såväl kunder som kollegor. Oftast inifrån sitt kontor i city. Men vackra höstdagar föredrar han tydligen trappan.

Foto: Tommy Karonen

Vad är distansarbete egentligen? Är det att ha långt avstånd mellan sig själv och sina arbetsuppgifter? Distanserar man sig från det man får lön för att klara av?

Nej, naturligtvis inte. IT-utvecklingen har gjort att arbetsplatsen har kunnat flyttas från huvudarbetsplatsen. Men egentligen är det väldigt lite fråga om teknik och mera fråga om livsstil.

För de flesta innebär distansarbete att arbeta från bostaden, men det kan också vara på andra ställen.

Den vanligaste definitionen på distansarbete, är att det arbete som utförs från bostaden eller annan plats ska avse en anställning i traditionell mening och att arbetet, helt eller delvis, ska rymmas inom normal arbetstid och att det ska ha en viss omfattning och en regelbundenhet. Oftast sker arbetet hemifrån 1 - 2 dagar per vecka.

Inget stort intresse

Många i Sverige utnyttjar möjligheterna. Siffrorna 200 000 och 500 000 har nämnts. Det troliga är att ingen vet riktigt hur många det är. Men många menar, att distansarbetet har kommit för att stanna. Det finns dock tecken som säger att det inte är någon större ökning av distansarbetare.

Hur många finns det då på Enator Telub som distansarbetar?

– För närvarande är det bara tre medarbetare som regelbundet distansarbetar, säger Jonas Nordstrand, personalchefen. Det är faktiskt väldigt få bland de arbetssökande som uttrycker önskemål om att få distansarbeta. Och inte heller bland redan anställda finns det något stort intresse.

Inte självklart

Undantagen är Joachim Haux och Nicklas Lundgren på affärsenheten Sensorer & Ledningssystem samt en ny medarbetare, Malin Axelsson, på affärsenheten Ledningssystem i Växjö, som efter introduktion i jobbet börjar arbeta hemifrån.

Hur resonerade man då på Ledningssystem när önskemålet om att få arbeta hemifrån kom från Malin?

Frågan går till Göran Henningsson, Malins närmaste chef.

– Vi, d v s affärsenhetschefen Tomas Ragnarsson och jag, var ärligt talat lite tveksamma. Vi diskuterade frågan ingående. Vi såg problem, eftersom Malin ska arbeta i ett projekt, som kräver nära kontakt med arbetskamraterna.

– Men samtidigt tyckte vi det vore intressant att prova, för i grunden är vi positiva till distansarbete. Och jag vet att arbetet utförs ofta effektivare när man sitter hemma och arbetar. Störomomenten är färre.

– Det krävs dock synnerliga skäl för att få distansarbeta, och Malin har en kompetens som för oss är värdefull.

Ett stort förtroende

Göran menar också, att det är ett stort förtroende man ger när man tillåter distansarbete, eftersom det även medför lite extra kostnader för tele- och datakommunikationen.

Malin ska arbeta hemifrån 1 - 2 dagar i veckan, de övriga dagarna ska hon vara på kontoret i Växjö.

– De spontana och informella kontakterna med arbetskamraterna är viktiga, ➢

Leopardens tekniköverföring i full gång

Telubs kompetens då det gäller underhåll och tekniska tjänster gav oss ett långsiktigt åtagande på Leoparden, d v s stridsvagnarna som FMV inhandlat från Tyskland.

Men åtagandet kan inte genomföras förrän den s k tekniköverföringen är gjord.

– Och den är mycket omfattande och bitvis komplicerad, säger Bertil Andersson på affärsenheten Sensorer och Ledningssystem.

Telub fick för drygt två år sedan ett uppdrag av Försvarets materielverk kopplat till utvecklingen av det nya ledningssystemet samt eldledningssystemet som ingår i stridsvagn 122, d v s den nya stridsvagnen av typen Leopard.

FMV utsåg Telub som sin resurs för att hämta hem kunskap till svensk industri för att kunna utföra renovering och modifiering av stridsvagnarnas elektronik för ledning- och eldledningssystemen.

Första steget i detta arbete är den s k tekniköverföringen från tillverkaren Krauss-Maffei och deras underleverantörer i Tyskland.

Inte okomplicerat

– Vad innebär då detta?

– Vi ska hämta hem så mycket kunskap som möjligt om såväl mjukvara som hårdvara, svarar Bertil. I vårt arbete ligger att till exempel nere i Tyskland intervjua konstruktörerna, som väl egentligen inte är riktigt intresserade att släppa iväg sina kunskaper. Förståeligt, men nödvändiga för oss. Vi har avtalat med FMV om att det ska göras, och det har visat sig vara mycket omfattande och inte helt okomplicerat. Resorna till Tyskland har därför hunnit bli många och fler kommer det att bli.

– Mängden dokumentation för stridsvagnarna är ansenlig, lindrigt sagt, berättar Bertil vidare. Man brukar tala om att det behövs en långtradare för lasten. Men mycket kommer att läggas på CD-ROM. Och en del av denna omfattande dokumentation gäller vårt åtagande som underhållsresurs för ledning- och eldledningssystemen.

Nästa steg i åtagandena är att skapa förutsättningar för underhållet, vilket innebär bland annat att ta fram lämpliga resurser, såväl personellt som utrymmesmässigt, ta fram provningsföreskrifter och systemföreskrifter samt att genomföra en underhållsberedning.

– Men när detta andra steg är igång och en stor del av resurserna är uppbyggda skriver vi förmodligen år 2002, avslutar Bertil. •

➢ säger Göran. Och som ny är de enormt viktiga, inte enbart för projektets skull, utan även för den sociala gemenskapen. Men vi från vår sida ska jobba för att det ska fungera, avslutar Göran.

Större lojalitet

Situationen är något annorlunda för en av de andra distansarbetarna, Joachim Haux. Han har arbetet från Nybro under snart tre år och han tycker det har varit lätt att få det att fungera.

Efter att ha pendlat ett par år mellan Växjö och Nybro tog Joachim så steget till att bli distansarbetare. Men han valde att inte arbeta i bostaden utan fixade ett rum i centrala Nybro.

– Det skulle inte fungera att arbeta ostört med små barn i huset, säger Joachim. Dessutom skulle det vara svårt att skilja privatlivet och arbetslivet, och jag tror jag skulle jobba för mycket.

Joachims jobb som konsult är rörligt, och han är därför mycket på resande fot.

– Ser du då inga nackdelar med att distansarbeta? Du är ju dessutom funktionsansvarig.

– Egentligen inte. Jag missar ingen viktig information och jag tror att de som distansarbetar är angelägna om att själva söka information. Men däremot missar jag de spontana diskussionerna i fikapauserna. Jag ser därför till att vara i Växjö minst en dag per vecka, och då anstränger jag mig extra för att ha kontakt med mina kollegor.

Får sitta ifred

Inom Joachims affärsenhet, Sensorer och Ledningssystem, diskuteras just nu att underlätta för distansarbetarna. De tekniska hjälpmedlen ska bli fler, till exempel videokamera kopplat vid datorn samt mer stöd i datorn i form av hjälprutiner och liknande.

– Detta låter kostsamt.

– Nej, totalt sett blir kostnaderna inte högre för företaget, anser Joachim. Jag har till exempel inget eget rum i Växjö som kostar. Joachim är dessutom av den uppfattningen att distansarbete blir effektivare eftersom man får sitta "ifred" längre perioder, givetvis på gott och ont.

– Följer distansarbetare med i löneutvecklingen?

– Ja, jag ser inte att man kopplar lönen till *var* man arbetar. Men det är en förmån att få distansarbeta. En förmån som gör att man kanske känner större lojalitet med företaget än man annars skulle ha gjort, avslutar Joachim. •

En PPS-lärares funderingar kring åtagandekultur

Som PPS-lärare har Hans Ström fått ökad insikt om vad ett personligt åtagande innebär. I lararrollen ska han agera utifrån sina egna erfarenheter men samtidigt hålla sig till PPS grundbultar.

En av dessa är personligt åtagande – ett ämne vi penetrerat flera gånger i Informatören.

Grundbultarna i PPS, nytta, samförstånd, människosyn och åtagande, har gett mig ytterligare en dimension vid projektarbete, säger Hans Ström, en av Enator Telubs första PPS-lärare.

I vår serie om åtagandekultur har anknytningen till PPS (Praktisk Projektstyrning) och dess värderingar varit självklar och naturlig. Med PPS-programmet skapar vi en gemensam projektkultur, som i sin tur vilar bland annat på positiv människosyn och en åtagandekultur med ansvar och befogenheter.

En mycket stor andel av Enators medarbetare har eller ska gå igenom hela eller delar av PPS-programmet. Har man inte tidigare varit medveten om vad det innebär att ge och/eller ta emot ett åtagande får man det klart för sig inom det här programmet.

– Detta framkom också mycket tydligt i utbildningen, säger Hans Ström, som nyligen har gått igenom utbildning till behörig PPS-lärare. För övrigt en av Enator Telubs första.

Lång erfarenhet

– Egentligen är det inte en formell utbildning i vanlig bemärkelse som krävs för att bli PPS-lärare. Jag har gått som lärling med erfarna PPS-lärare plus specifik lararutbildning som innehöll bland annat presentationsteknik, säger Hans.

– Att vara PPS-lärling innebär att man är med på ett par kurser tillsammans med förste- och andrelärarna. Då får man fina tillfällen att studera hur dessa lägger upp presentationen av de olika avsnitten i kursen.

Hans har lång erfarenhet av projektledning inom olika verksamheter och företag. Och inte minst inom Enator. Här har han medverket i struktureringen av stora försvarsprojekt för att ta fram arméns och marinens moderna taktiska ledningssystem. Det har gett honom anledning att tänka igenom hur man på ett bra och effektivt sätt leder projekt.

Proffs på projektledning

En av flera erfarenheter han gjorde under utbildningstiden var att inför eleverna tala om PPS utifrån sig själv på sitt eget sätt och utifrån sina egna erfarenheter. Samtidigt gäller det att hålla sig till PPS grundtankar och föra fram budskapet på ett sätt som följer dessa.

I lärlingsutbildningen fick Hans också höra direkt från en av dem som utvecklat PPS, Kurt Fargearel, om idéerna och tankarna bakom kursen.

– Därigenom var det lättare att förstå andemeningen i det hela, säger Hans och fortsätter:

– En sak som slog mig när jag kom i kontakt med PPS var att det hela inte bygger på en specifik metod med blanketter och en analysmetod med poängsättning o s v som flera andra projektstyrningsmetoder innehåller. Inte heller fanns där något speciellt datorprogram utvecklat som det hela byggde på. Nej, PPS är mer av en samling kloka råd och en handledning genom de olika faserna i ett projekt, som bygger på en gedigen erfarenhet hos de som under många år utvecklat kursen.

Hans tycker lärlingstiden var positiv på många sätt. Bland annat uppskattade han att få tillfälle att tala och samarbeta med andra proffs på projektledning.

– En bieffekt var att jag även fick kontakter "på tvären" inom Enator med andra verksamhetsområden. Det är förstås värdefullt och positivt.

Nyckelfråga

De erfarenheter Hans nu har fått från PPS-lärarutbildningen använder han också i det dagliga arbetet hos kund.

– Där finns det rikliga tillfällen att använda de tips och metoder eller arbetssätt

forts sid 7

Enatordagarna nu väl

Enator-dagarnas seminarier känns angelägna för många. Salarna fylls snabbt av åhörare.

Foto: Hasse Karlsson

Enatordagen har börjat bli ett begrepp på flera av våra verksamhetsorter.

I Växjö valde man i år att kalla det Kunskapsdagen. Men syftet är det-samma. Att göra Enator känt bland så många som möjligt i de respektive regionerna.

Leif Nivebro instruerar en besökare hur han med hjälp av torpedeldlednings-systemet i datorn ska kunna se om det finns förutsättningar att träffa Lars Egertz med en torped. Avståndet till honom är inte allt för stort, så det bör ju lyckas.

"Avsikten är att ge en bild av den pågående utvecklingen och därmed stimulera de processer som syftar till att öka effektivitet eller konkurrens-kraft genom ett kreativt nytt-jande av IT." Detta anger man i inbjudningarna som skäl till varför man ska gå på Enator-dagen, men också att det ska vara en mötesplats för utbyte av erfarenheter kring behov och förslag till lösningar.

På Enatordagarna får kon-cernen visa upp sin stabilitet, samlade kompetens och stor-skalighet samtidigt som man pekar på de många bolagens småföretagaranda, som kan erbjuda snabbhet, serviceanda och rörlighet.

I Västerås, Växjö och Hel-singborg har man under okto-ber månad genomfört Enator-dagar. Telub medverkade i så-väl Västerås som i Växjö med föredragshållare och demon-strationer.

John Johansson på vårt Västeråskontor deltog natur-ligtvis i Västerås. Han belyste Virtual Reality – simulering och visualisering – som be-slutsstöd och projektverktyg.

I Växjö fick vi höra Nicklas Lundgren berätta om sina er-farenheter av att införa intra-nät i organisationer.

Sekelskiftet närmar sig. Jo-akim Haux klargjorde på ett lättbegripligt sätt problemen som skiftet medför i alla s k in-bäddade system.

Enatordagarna lockar drygt 200 besökare vid varje tillfälle, och de kommer från såväl stat, kommun och landsting som från försvar och näringsliv.

Dessutom fick samtliga enatorerna i Växjö erbjudan-det att delta direkt efter ar-betsdagens slut, då hela pro-grammet kördes igen. Cirka 45 nappade på erbjudandet. •

Nicklas Lundgren har inga svårigheter att fylla en sal med intresserade när han talar om effektiva intranät.

etablerade

Pernilla Löfgren har fångat några herrars uppmärksamhet med sin demonstration av felsökningsverktyget GMADS, för Saab 340 och felsökningsverktyget ACKA för radarn PS 91.

Två av dem som jobbat för att få Kunskapsdagen i Växjö att bli bra, Lars Larsson och Nils-Olof Karlberg.

forts från sid 5

som jag inte tidigare använt. Men, än viktigare är att jag tar erfarenheter från kundkontakterna med mig in i lärarrollen, förklarar Hans.

Centralt begrepp

– Utan tvekan har det strukturerade arbetssättet med grundbultarna *nytta, samförstånd, människosyn och åtagande* gett mig ytterligare en dimension vid projektarbete. Samt att jag stärkt min uppfattning om att *uppföljningen* är en nyckelfråga när en medarbetare väl har accepterat ett personligt åtagande.

– Det personliga åtagandet är alltså ett centralt begrepp inom PPS. Det är en utgångspunkt för individens engagemang och ett sätt för den som ger eller tar emot ett åtagande att värdera framsteg och resultat, avslutar Hans, Telubs nybliven PPS-lärare.

Det är alltså av stor betydelse att vara uppmärksam på vilken åtagandekultur som råder i en organisation. Åtagandekulturen är således en av flera viktiga faktorer för vår möjlighet att vara ledande inom de nischer vi valt att verka inom. •

Nya medarbetare på Enator Telub

Alexander Berggren/LV är från den 1 september anställd som systemingenjör på affärsenheten ITS Teknik i Östersund.
Alexander har tidigare varit projektanställd på samma affärsenhet.

Jonas Amnéus/LB är från den 1 oktober anställd som systemutvecklare/konsult på affärsenheten Beslutstöd i Solna.
Jonas är nyutexaminerad från det datavetenskapliga programmet, Uppsala Universitet.

Marie Norberg/LB är från den 1 oktober anställd som systemutvecklare/konsult på affärsenheten Beslutstöd i Solna.
Marie är nyutexaminerad från Mitthögskolan i Sundsvall, datateknik.

Anders Åhrman/LV är från den 9 november anställd som konsult på affärsenheten ITS Teknik i Borlänge.
Anders kommer närmast från Vägverket i Borlänge.

”Smarta kläder” ny IT-marknad

Bärbara datorer är ingen nyhet. Men vad sägs om kläder med ett inbyggt datorsystem.

Det är faktiskt inte någon fantasi. I USA har man haft en konferens om ”wearable-computing”. Det handlar om att integrera datorsystem i uniformer och kläder för vissa yrkeskategorier som soldater, poliser, kurirer och liknande yrkesgrupper som måste vara ständigt uppkopplade mot företagets nätverk. Redan idag bär 30.000 anställda hos en budfirma i USA en uniform med inbyggt tangentbord och skärm på armen samt en liten ring på fingret som fungerar som streckkodsläsare.

Ur Uppsnappat

Slagkraftig kombination underlättar för Ericsson

Tillsammans har Telub, Communications och Information Management hjälpt Ericsson att lösa deras stora informations- och distributionsproblem.

Extranet blev lösningen.

Ericssons världsomspännande verksamhet sätter stora krav på presentation och distribution av information.

Ericsson Radio Systems, American Standards säljer mobila telefonisystem i framför allt Nord- och Sydamerika, Nya Zeeland och på vissa andra marknader.

Förutom systemens komponenter levereras tjänster och dokumentation. Dokumentationen omfattar allt från de fasta systemets växlar, radiostationer till utbildningsmaterial. Produktion och distribution av dokumentationen är resurskrävande och besvärlig. Dessutom upplevs den som svåranvänd och svårtillgänglig av användarna.

Insatser från tre bolag

Webbaserad presentation och distribution i ett s k Extranet är lösningen. Enator har fått uppdraget att göra en förstudie för att identifiera alla krav och avgränsningar. För detta krävdes insatser från Enator Information Management, Enator Communications och Enator Telub.

Systemet ska kunna inkludera och presentera tiotusentals dokument lagrade i ett antal databaser och i ett tiotal format. Det ska också uppfylla högt ställda krav på säkerhet och tillgänglighet. Användaren ska få en lättillgänglig och relevant information presenterad på ett valfritt sätt, kunna ladda ner informationen lokalt och ha automatiska uppdateringar m fl faciliteter.

Kärntruppen

Marcus Werngren från Information Management är projektledare medan Pernilla Rönn från Communications är delprojektledare liksom Jan Thörnqvist från Telub. Dessa utgör kärntruppen i projektet. Bolagen gör affären med delad risk och delad vinst, d v s ingen agerar underkonsult till någon.

– När vi möter kunden och har med oss de olika specialistkompetenserna från de olika bolagen märker man hur stark och slagkraftig den kombinationen är, säger Marcus. Skulle var och en försöka sälja strukturerad information, säkerhet och kommunikationslösningar, så skulle detta vara betydligt mindre attraktivt än att, som nu, sälja en helhet med spjutspetslösning.

Hedervärt pris

När implementeringen börjar kommer åtta till tio personer på heltid att engageras fram till leveransen, som sker i början av nästa år.

Tilläggas kan att Lars Jernbäcker, Telub, Niclas Karlsson, Communications och Marcus har tilldelats "Lyftet" för sitt arbete med att få Ericsson att anamma idéerna i detta projekt.

"Lyftet"är ett pris som delas ut av Enator Intranet Group i syftet att öka Enators

totala affärsvolym inom området Internet och intranät, att tillvarata samordningseffekter för att därigenom förbättra Enators konkurrenskraft och att stärka Enators image inom området.

Grattis, säger vi till pristagarna. •

Har du lämnat in attityd-undersökningen?

Du har väl inte missat chansen att tycka till om din arbetsplats på den enkät som du har fått hem i din brevlåda.

Enkäten, som gått ut till alla anställda inom Enator Telub, skulle vara inlämnad den 10 november.

Missade du detta datum? Ta då tag i enkäten och fyll i den och skicka in den NU.

Hög svarsfrekvens är en förutsättning för att undersökningens syfte ska nås, nämligen utveckling och förbättring av verksamheten. •

Maskeradkostym för dataskärmar

Höstens hetaste datortillbehör är vare sig någon ny skrivare, bildläsare eller digital kamera. Ska man vara riktigt inne bör man i stället äga en "Monimal" – ett vansinnigt fult tygdjur som kan sättas över en dataskärm! Ett inslag i ett teveprogram om datorer satte fart på trenden. I England och Tyskland råder just nu rena "Monimals-hysterin" där datorägarna tävlar om att klä ut sina dataskärmar till kor, älgar eller lejon. En poäng är att man inte bara köper tygdjur till sin dator. Med varje djur följer också en diskett med en skärmsläckare som hör ihop med det djur du valt. Klä ut din dataskärm till lejon och slå på skärmsläckaren, så börjar datorn ryta som ett lejon och mysiga lejon seglar runt på skärmen.

Knäppt så det förslår med andra ord.

Ur Uppsnappat